

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 23P/210/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5711215689
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2012:5711215689.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Martine v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Medved'om, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

O. X., nar. XX.X.XXXX,

zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov : matky M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXXX/X, D. a otca M. O., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom J. U. XX, prechodne bytom L. XXX, E., mal. dieťa bytom u matky, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného na maloletého syna O. X., nar. XX.X.XXXX v celom rozsahu zamietal.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania

odôvodnenie:

Otec mal. dieťaťa O. X., nar. XX.X.XXXX sa podaným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 2.12.2011 domáhal, aby súd rozhodol o znížení výživného zo sumy 90,-Eur mesačne (podľa rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 20 P 270/2010 zo dňa 30.3.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 CoP 53/2011 zo dňa 20.7.2011) na 50,-Eur mesačne, počínajúc od 1.12.2011. Ako dôvod pre podanie návrhu uviedol zníženie jeho zárobku v zamestnaní ako i zníženie príjmu manželky, ktorej od 1.12.2011 skončilo vyplácanie dávok materského a bude poberať už len rodičovský príspevok.

Matka v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 1.2.2012 navrhla, aby súd návrh na zníženie výživného zamietol. Poukázala, že sa ocitla v zložitej životnej situácii, nakoľko je od 1.12.2011 nezamestnaná a poberá len podporu, ktorá nepostačuje na pokrytie všetkých výdavkov a na výživu mal. O..

Otec sa na pojednávaní pred súdom pridržiaval písomne podaného návrhu. Vypovedal, že má ešte vyživovaciu povinnosť k mal. U., nar. XX.X.XXXX a mal. P. X., nar. XX.X.XXXX. Zamestnaný je od novembra 2011 vo firme E. Y. W.-H., H..Z..A.. Spolu s manželkou a mal. U. bývajú v prenajatom 2-izbovom byte v Partizánskom. Nájomné je 280,-Eur vrátane energií. Predtým pracoval vo J. v Bratislave na lakovni ako robotník. Ukončené má gymnázium. Čo sa týka zmeny zamestnania, bolo to najmä z dôvodu, že potreboval zabezpečiť manželku.

Matka na pojednávaní vypovedala, že u nej došlo k tej zmene, že prišla o prácu a poberá podporu v nezamestnanosti. Je vedená ako uchádzača o zamestnanie od 1.12.2011. Pracovala ako operátor, pracovný pomer bol ukončený dohodou. Bolo to však zo zdravotných dôvodov, nakoľko má problémy s chrbticou. Býva na rovnakej adrese ako predtým v prenajatom byte. Náklady na bývanie sa v podstate nezmenili, tieto sú okolo 400,-Eur mesačne, teda 330,-Eur nájom, 50,-Eur elektrina, konces. poplatky. Prácu sa snaží hľadať, zatiaľ však neúspešne. Vzdelanie má učňovské. V spoločnej domácnosti býva i plnoletá dcéra O., ktorá prispieva na náklady bývania sumou okolo 100,-Eur mesačne. Dcéra O. je už plnoletá, ale ešte študuje na strednej škole. Výživné je na ňu určené 40,-Eur mesačne, jej otec však na ňu neplatí, bol na neho vydaný aj trestný rozkaz za neplnenie vyživovacej povinnosti. Mal. O. chodí do 5. triedy ZŠ. Predtým býval u nich i priateľ G. L., tento sa však musel odsťahovať, nakoľko jeho matka mala zdravotné problémy, takže musel odísť k nej do I. U..

Kolízna opatrovníčka uviedla, že návrh otca na zníženie výživného navrhuje v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodný, nakoľko prípadné zníženie výživného by malo značne negatívny vplyv na zabezpečenie potrieb výživy mal. dieťaťa.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov; zistením stanoviska kolízneho opatrovníka; prečítaním listinných dôkazov pripojených v súdnom spise ako aj oboznámením spisov tunajšieho súdu sp. zn. 20 P 270/2010, 12 P 302/2003, pričom zistil tento skutkový a právny stav veci :

Rodičia mal. dieťaťa nie sú manželia, ani spolu nežijú. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 12P 302/2003 zo dňa 7.12.2004 bol mal. O. zverený do výchovy matky. O výške výživného bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 20 P 270/2010 zo dňa 30.3.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 CoP 53/2011 zo dňa 20.7.2011, právoplatným dňom 21.10.2011, ktorým bola otcovi uložená povinnosť platiť zvýšené výživné v sume 90,-Eur mesačne počínajúc od 1.9.2010, splatné vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. V čase rozhodovania súdu býval otec spolu s manželkou v rodinnom dome u svokrovcov v obci J. U.. Na bývanie prispievali sumou 150,-Eur/mesačne a na stravu 130,-Eur/mesačne. Splácal tiež pôžičku E. Y., N..H.. po 64,62,-Eur/mesačne. Jeho manželka bola od 10.10.2010 práceneschopná a poberala dávky nemocenského. Otec od 14.7.2010 pracoval ako operátor výroby u zamestnávateľa J. Y. cez personálnu agentúru N., H..Z..A.., v roku 2010 dosiahol priemernú čistú mesačnú mzdu cca 617,-Eur. Matka bola zamestnaná v spol. S. H., H..Z..A., kde v roku 2010 jej priemerná mesačná mzda dosahovala 473,17,-Eur netto (bez započítania nemocenského). V spoločnej domácnosti bývala s deťmi - plnoletou O., mal. O., mal. O. a s priateľom G. L., živnostníkom. V 3-izbovom mestskom byte platili nájomné 332,11,-Eur, elektrinu 49,79,-Eur, konces. poplatky 4,64,-Eur, káblovú televíziu 9,13,-Eur a poplatky za odvoz komunálneho odpadu 20,-Eur na osobu/ročne. Mal. O.Á. bol žiakom 4. triedy Základnej školy na ul. I. J. D.. V školskej jedálni sa nestaroval. Bol v sledovaní alergologickej ambulancie a užíval liek Loratadín.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 62 ods. 1,2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4,5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1,2 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Citované ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje v prípade ak nastane zmena pomerov zmeniť aj bez návrhu (v prípade maloletých detí) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom. Takáto zmena je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov, teda aj so spätnou účinnosťou. Za zmenu pomerov v zmysle ustanovení Zákona o rodine nemožno považovať akúkoľvek zmenu, avšak len takú zmenu, ktorá sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Po zhodnotení vykonaných dôkazov návrh otca na zníženie výživného na mal. syna O. X. v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný. Výživné na mal. O. bolo naposledy určené rozsudkom OS Martin v spojení s rozsudkom KS v Žiline, počnúc od 1.9.2010 vo výške 90,-Eur mesačne. Od tejto doby sa náklady na mal. dieťa neznížili, naopak s vyšším vekom vzrastajú. Maloletý stále chodí na základnú školu, avšak už na druhý stupeň (do 5. triedy). Matke trvá vyživovacia povinnosť k dcére O. X., nar. XX.X.XXXX, ktorá síce už nadobudla plnoletosť, no ešte študuje na strednej škole. Na O. je súdom určené výživné zo strany otca D. X. vo výške 1.200,-Sk mesačne, tento však bol právoplatne odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy (konanie na OS Martin sp. zn. 2 T 95/2010). Čo sa týka pomerov na strane otca, tento má okrem mal. O. vyživovaciu povinnosť k dcéram P. X., nar. XX.XX.XXXX a U. O., nar. XX.X.XXXX. Hoci u otca mal. dieťaťa nastali zmeny pomerov, tieto podľa záveru súdu neodôvodňujú zníženie výživného na mal. O. X.. Je síce pravdou, že u otca došlo k zmene zamestnania, v ktorom dosahuje nižší príjem ako predtým a zároveň i k zvýšeniu výdavkov na bývanie či zabezpečenie svojej rodiny, avšak obdobná zmena pomerov nastala i na strane matky.

Otec od novembra 2011 pracuje vo firme E. Y. W.-H., H..Z..A., kde za obdobie mesiacov 11/2011 až 01/2012 dosiahol priemernú čistú mzdu cca. 416,-Eur. Objektívne teda došlo k zníženiu príjmu otca z pracovného pomeru. Predchádzajúci pracovný pomer vo J. Y. však ukončil dobrovoľne - na základe dohody so zamestnávateľom. K dôvodom zmeny zamestnania uviedol, že to bolo preto, lebo manželka bola po cisárskom reze, musel sa o ňu postarať, nakoľko rodičia jej nepomáhali. Túto skutočnosť tzn. prípadné zdravotné problémy manželky vyžadujúce napr. zabezpečenie osobnej starostlivosti zo strany inej osoby však súdu žiadnym spôsobom nepreukázal. Navyiac mal. U. sa narodila v máji 2011 a otec zmenil zamestnanie až od novembra. Nakoľko sa dobrovoľne vzdal výhodnejšieho zamestnania a vyššieho zárobku, súd na pokles príjmu pri hodnotení možností a schopností otca plniť si vyživovaciu povinnosť nemôže prihliadať v zmysle ust. § 75 ods. 1 veta druhá ZR. Súd ešte poukazuje, že otec pochopiteľne má právo založiť si novú rodinu a mať ďalšie deti, čo však nemôže byť na ujmu už existujúcej vyživovacej povinnosti. Otec už pri zmene zamestnania (i predtým) si musel byť veľmi dobre vedomí, že jeho manželka zostane na materskej dovolenke, ich príjmy do rodiny sa znížia, a manželka bude počas MD odkázaná na poberanie rodičovského príspevku a jeho zárobok. So zmenou zamestnania súvisí aj odbudnutie výdavkov na cestovanie do Bratislavy a ubytovanie na ubytovni, čo otec v predchádzajúcom konaní (č.l. 21 spisu sp. zn. 20 P 270/2010) vyčíslil na 215,-Eur mesačne

(150,-Eur cestovanie a 65,-Eur ubytovanie). Už v tom čase navrhoval určiť výživné na mal. O. vo výške 50,-Eur mesačne. V zmysle ustanovení Zákona o rodine sa na výžive detí musia podieľať obaja rodičia, podľa svojich možností a schopností. Nie je preto prípustné, aby podstatná časť vyživovacej povinnosti bola prenesená len na jedného rodiča, najmä pokiaľ druhému rodičovi nebráni v plnení vyživovacej povinnosti žiadna objektívna a vážna prekážka (napr. dlhodobá PN, invalidita, objektívna hmotná núdza a pod.). Matka okrem priamych finančných platieb zabezpečuje aj všetky ostatné potreby dieťaťa ako osobnú starostlivosť, výchovu, zdravotnú starostlivosť a pod., ktorá starostlivosť je postavená na roveň finančným plneniam. Plnením vyživovacej povinnosti podľa Zákona o rodine totiž nie je len samotné platenie výživného, ale aj osobná starostlivosť, výchova, poskytnutie bývania, citového a sociálneho zázemia a pod., čo v celom rozsahu vykonáva matka, bez akejkoľvek participácie otca. Za ďalšiu podstatnú skutočnosť súd pokladá aj negatívnu zmenu pomerov na strane matky, ktorá je od decembra 2011 nezamestnaná. Aj keď i u nej došlo ku skončeniu pracovného pomeru dohodou, podľa predloženého lekárskeho potvrdenia, skončenie PP bolo zo zdravotných dôvodov. Z pripojeného spisu sp. zn. 20 P 270/2010 je pritom zrejmé, že matka bývala počas zamestnania v roku 2010, ale i r. 2009 opakovane, niekoľkokrát do roka práceneschopná. Teda obdobne ako u otca aj u matky sa výrazne znížili príjmy, pričom jej bola na podpornú dobu 6 mesiacov priznaná dávka v nezamestnanosti vo výške cca. 310,-Eur/mesačne. Prípadné zníženie výživného na mal. O. by preto nepochybne malo významne nepriaznivý vplyv na zabezpečenie jeho potrieb, na čo poukázal i kolízny opatrovník.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v 4 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok v platnom znení), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. tzn.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

- 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- 7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
- 8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.) tzn.
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci